

1898

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchner-né hivatali és rendelés irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdelmények és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legjutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük penteken délig beküldeni.

VI. évfolyam.

Vasárnap 1897. évi október 10-án.

41. szám.

Állami közigazgatás.

Versecz, 1897. okt. 9-én.

Most, midőn törvényhatósági tisztviselőink választása után annyira a mennyire lecsilapodtak a tisztújítás előtt oly izgatott kedélyek, midőn az egymás ellen küzdő pártok személyes torzsalkodásai elnémulni látszanak, felmerül azon kérdés, vajjon nem ez volt e az utolsó tisztújítás városunkban, vajjon a következő hat év alatt meg fog e óldatni a törvényhatóságok állami közigazgatásának kérdése.

Hogy ezen megoldásra égető szükség van azt tudja mindenki, folytonosan hangsúlyozzák a közvélemény szószólói, a nagy napi lapok is.

A városi és megyei törvényhatóságok bizottsági tagjai a legtöbb helyen politikai pártok szerint csoportosulnak s számtalan esetben befolyásoltatják magukat, a dolgok lényegét nem igen tekintik, hanem kihasználják pártcéljaikra.

De nem kell éppen politikai pártokként oszolni egy városi bizottságnak. Lehetnek pártok helyi szempontból, úgy nevezett városi klikkek. Ezek is nem valami kesztyűs kézzel küzdenek. Valóságos esete-paté fejlődik ki néha napján a közgyűléseken.

De tekintsünk most el ezektől. Az előjárók választott emberek. Sok tisztviselő tud pártatlan lenni, de sok nem. Az egyik félti a pártja kegyét és hogy azt el ne veszítse, teljesít minden kérést, ígér fűt-fát, nehogy a következő választáson pártja ál-

tal elejtessék. A másikkban benne van a bosszú és azon ellenpárt tagjainak, kik a választás alkalmával ellene küzdöttek és megválasztását akadályozták legméltányosabb kérését is negligálja. A harmadik a választás előtt mindent megenged, minden előtt szemet huny, hogy híveket nyerjen. És így tovább.

A város előjáróinak, a megye előjáróinak függetleneknek kell lenniök és még kevésbbé függhetnek magánemberek magán érdekeitől. Kötve kell lenniök szabályokhoz, törvényekhez, felsőbb hatósághoz, de a városi bizottság minden tagjától nem tehetik függővé magukat, létezésüket, ítélkezésük módját és a közigazgatás mikénti vezetését.

Ha a városi tisztviselő a belügyminiszter kinevezettje, ki ennek a magas felettes hatóságnak tartozik szorgos számadással, úgy nem kell kegyet kérnie a polgároktól, kik tőle igazságot kérni jönnek és a kiknek most az igazságot úgy kell osztani, hogy az az igazság a hatalmasabbik javára szójjon.

A közigazgatás államosítása létkérdés. És mert létkérdéssé vált, nem szabad a kormánynak félnie és kerülnie e kérdést, hanem igenis óvatosan bele kell nyúlni és a zavarból végleges rendet kell teremteni. Ha pedig nem lehetne a közigazgatás államosítását egyszerre keresztülvinni úgy, hogy az kétségtelenül az ország érdekeinek leghatásosabban a javára váljék, akkor meg kell oldani a kérdést részletekben.

A kormánynak minden esetre kötelessége foglalkozni e kérdéssel és a megoldás első részletét próbálja meg úgy, hogy egyelőre a városok és megyék első hivatalnokát, az alispánt, polgármestert nevezi ki ő. Így azok a férfiak, kik a közigazgatást tulajdonképpen vezetik, csakugyan kezükben fogják tartani a közigazgatás vezetését és nem lesznek lekötelezettei bizonyos embereknek.

A közigazgatás államosításától is sokat függ hazánk jövője és államunk mikénti alakulása, fejlődése.

NAPI HIREK.

Ő felsége apostoli magyar királyunk nevénapját igaz lelkesedéssel és kitoró örömmel ülte meg városunk közönsége. A középületek és sok magánház fel voltak lobogozva. (Csak a gör. kel. szerb iskolák díszletlenkednek zászló nélkül.) A róm. kath. templomban tartott halaadó istentiszteleten megjelentek az összes állami, városi, megyei tisztviselők, a katonatisztkar, az iskolák tanári és tanítói növendékeikkel. A templomi éneklőkar igen szép magyar királyhymnuszt zengedezt. A róm. kath. templomból a gör. kel. székesegyházba vonult a közönség a dízmisére. Az istentisztelet végeztével a templomi éneklőkar a „Gott erhalte“-t énekelte szerb szöveggel. A magy. kir. állami főreáliskola hazafias tanárai és ifjusága szintén megragadtak az alkalmat, hogy Ő felsége iránti hódolatuknak és határtalan örrömüknek kifejezést adjanak. Tíz órakor ünnepélyt rendeztek a nemzeti színű drapériakkal feldíszített tornateremben. Buday József igazgató hosszabb, tartalmas beszédben ismertette Ő felsége örökemlékü elhatározását, lelkesítette az ifjuságot a haza és király iránti szeretetre. Az ünnepén elején és végén az ifju-

Tárcza.

Emlékezés

egy új történeti kézikönyvről.

— A „Délvidék“ eredeti tárczája. —

Irta: Schmidt Ágoston, fehértemplomi főgymn. tanár.

Alig hiszem, hogy bárki is kétségbe vonná, miszerint szellemi kulturánk alapja a tanügyben rejlik; orommal kell tehát üdvözlőnk minden oly jelenséget, mely annak sikeres előmozdítására fontos tényezőül szolgál. Ily örömdetes jelenséget képez tankönyvirodalmunk terén a fehértemplomi főgymnásium derek igazgatójának csak nem régiben megjelent tört. kézikönyve, e címmel: „Magyarország Története. A középiskolák felső osztályainak használatára. Irta Király Pál. Bevezetéssel ellátta Szilágyi Sándor. Budapest. 1897.“ melyről joggal mondhatjuk, miszerint tankönyvirodalmunk jeles művel gyarapodott.

Ha nem ismernők is szerzőnek a történetírás terén szerzett hírnevét, úgy eléggé meggyőződhetünk a mű jelességéről Szilágyi Sándornak, kiváló történettudósunknak a Bevezetésben olvasható, szép elismeréssel nyilatkozó, következő soraiból: „Magyarország története Király Páltól becsülettel megállja helyét nemcsak tankönyv, —hanem történeti irodalmunkban is.

Látszik, hogy egy régi gyakorlott történetírónak munkája — ki első behatóbb ismereteit nem ennek írása közben meríti, hanem a forrásokat részleteiben is ismeri, sokat feldolgozott belőlük, s uralkodik a roppant anyagban, mely rendelkezésére áll. Az egy öntudatosan maga elé tűzött program megvalósításán dolgozik.“ Már maga e néhány idézett sor is eléggé mutatja miben összpontosul a mű teljes érdeme, mikben nyilvánulnak annak kiváló előnyei: nem is lehet ezek után egyéb czélom, mint e művet megismertetni, s annak részleteit érdemlegesen méltatni.

Alig van tudomány, mely oly nagy és gyors fejlődésnek indult az utóbbi időkben, mint hazai történetírásunk. Az archaeologiai kutatások, a régi kútfőknek kritikai méltatása, a levéltáraknak szorgalmas tanulmányozása oly eredményekre vezettek, melyek sok történeti tény egészén más színben tüntetnek fel, vagy egészen új ismeretekkel gazdagítanak. Hisz még nem is oly nagyon régen a beköltöző magyarok honfoglalására s az itt talált népek rajzára a névtelen jegyző (anonymus) regés krónikáját tartottak egyedüli hiteles kútforrásnak; ma már tekintélye egészen megdöntetett, de mint kegyeletlen nemzeti hagyomány, nagy becsben áll.

Hunfalvy Pál, Vamberi Armin, Salamon Ferencz, Thaly K. Szilágyi Sándor, Fraknoi Vilmos s más jeles tudósok érdekes, új adatokkal gazdagították hazai történelmünket. E ha-

ladással lépést kell tartania történet-tanításunknak is. Egyes tankönyveink igyekeztek ugyan a hiányokat némileg pótolni, de vagy a szövegen álló toldalékokkal, vagy közbeszólt lexikális rövidségű adatokkal, melyekből a nemzet történeti fejlődésének egységes képe alig volt megállapítható. E tekintetben valósággal hézagpótló munkának kell jeleznem Király Pál történeti kézikönyvét, s örömmel üdvözlöm a szerzőt; mert azonkívül, hogy kritikailag megállapított hiteles kútfőkből meríti adatait, a legújabb kutatások eredményeit is oly szakavatott tollal szövi anyagának halmazába, hogy a mű egyes fejezetei, mint becses tört. tanulmányok, akár önálló cikkek gyanánt is megjelenhetnének: összeségükben mégis oly összefüggő, szerves egészet alkotnak, melyből nemzetünk átalakulásának, műveltségének, alkotmányának, nemzeti intézményeinek fokozatos fejlődése egységes tört. képből domborodik ki.

A mily önállóság mutatkozik a mű anyagának feldolgozásában, épp oly önállóan járt el annak elrendezésében. Történelmet nem a húnokkal kezd, hanem miután az őskornak hazánkban talált emlékeit érdekesen leírta, áttér Magyarország régi lakosaira. Majd a római hódításokról szólva élénk vonásokban ecseteli a római életet Pannoniában és Daciában, mit a rómaiak harcainak s bukásuk leírása követ. Sok érdekes adattal tárgyalja ezután a hunok fellépését, majd az ezek nyomában megjelenő

ság Szörényi J. tanár vezetése alatt hazafias dalokat zengedezett.

Református magyar istentisztelet tartatik ma d. u. 3 órakor az állami főreál iskola rajztermében, melyről az egyház híveit ez után is értesíti az egyház gondnoksága.

Rendkívüli városi közgyűlés. Most pénteken, szeptember 8-án, a város Pálffy Elemér főispán elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott, mely a szakadó eső következtében bizony nem igen volt valami nagyon látogatott. A napirend előtt elnöklő főispán előterjesztette a közgyűlésnek, miszerint a földmívelésügyi m. kir. Miniszter kérdést intézett hozzá, hogy az állami vetőmag-kölcsön tárgyában a város által tett felterjesztésben hogyan érti a város azt, hogy szavatosságot vállal a kistermelőkért? Mint-hogy pedig főispán tudtával a város ezt úgy értette, hogy készfizeségi felelősséget a jövő évi termés után kifizetni és a mag kölcsönvevők-től közigazgatási uton fogja a magért járó összegeket behajtani, ennél fogva a dolog sürgősségére való tekintettel ily értelemben sürgönyözött is főispánunk a Miniszternek. Együttal előterjeszti főispán a Miniszternek sürgönyválaszát, miszerint a Mezőhegyesi koronaerővel már utasítva lett, hogy a szükséges vetőmagot Verseczre haladéktalanul szállítsa. Röttler képviselő indítványozza, hogy a főispán előterjesztése közszóval tudomásul vétesse, amit a közgyűlés meg is tett. A rendkívüli közgyűlés első tárgyat képezte a községi bíráskodási tisztnak egy más tanácsosra való átruházása, minthogy Pavlovics pénzügyi lehetősége, ki eddig községi bíró is volt, egyúttal árvaszéki előadónak választatott meg a közgyűlés által. A tanács javaslatára a községi bíró teendőivel Caiman katonai tanácsos lett megbízva, míg árvaszéki gondnokká Caiman helyett Kehrér Béla gazdasági tanácsos lett a közgyűlés által kinevezve. A rövid tárgysorozat második pontját Kossirovics aljegyző kérvénye képezte, ki hogy az állásához szükséges kvalifikációt megszerezze egyelőre a polgármestertől két heti szabadságot kapott. Minthogy pedig ennyi idő alatt jogszigorlatra elkészülni lehetetlenség, a közgyűléstől az e hó 18-án fejaró szabadságához még hat heti szabadságot kért. A közgyűlés a kért szabadság meghosszabbítását szó nélkül megadta, s ezzel, a rövid felőráig tartó gyűlés tárgysorozata ki is lett merítve.

Herczeg Ferencz főispán ez alatt a cím alatt a „Hircsarnok” könyvát az irta, hogy mivel Pálffy főispánunkat kinevezik állam-számvevőszéki alelnöknek, helyére a verseczi

germanok-, avarok- és frankokról szól, tanulságosan ilyesztve a népek hatását a hazai föld történetének keretébe. Ezek után ismerteti Magyarországot a honfoglalás idejében, s származásunkról, a magyarok vándorlásairól, a honfoglalásról és a kalandozásokról szólva áttér nemzetünk átalakulásának leírására. Ezután következik az egyes korszakok tárgyalása; e helyen csak a főbb címeket adva u. m.: Magyarország mint királyság, hazánk mint választó királyság, Főnemességünk a király felé kerül, A Hunyadiak kora, A hanyatlás, A megosztott Magyarország, A független Erdély, Torok világ, Reformáció, Ellenreformáció, Erdély túlsúlya, Kurucz-labancz világ, A francia háborúk, Az új korszak, Az országgyűlések, A modern Magyarország megalapítása. A mű zarádkául a Függelékben a kütfők ismertetése következik; legvégül mellékelve találjuk a I—XII. Nemzedékrendi táblákat továbbá a magyar királyok, Erdélyi fejedelmek és Torok szultánok sorrendjét.

A kik a tanúgy iránt meleg érdeklődéssel viseltetnek, azoknak bizonyára örvendetes tudomásukra szolgál e mű megjelenése, aminthogy máris magára vonta a tudós körök figyelmét, s nem csekély elismerésben részesült; de nem kevésbé érdekelheti az egész művelt világot, mert hi-z itt nemcsak oly tankönyvről van szó, melyből már serdülő ifjak merítik általános műveltségük tudását, kiket csak egy lépés választ el a nyilvános élet küszöbétől, hanem oly műről is, mely — mint a Bevezetésben Szilágyi S. említi — történeti irodalmunkban is megállja helyét. Így tehát mindazoknak, kik hazai történetünket behatóbban megismerni óhajtják, e becses mű élvezetes olvasmányul szolgál.

Mennyi tudásnak, buvárkodásnak és sok évi tapasztalatnak eredményét látjuk e műben összpontosulva; mily sok érdekes tudnivalóra akadunk a mű olvasása közben.

A mű elején találjuk (2. l.) a tolnamegyei Lengyelen, a Kapus mellékvölgyében létezett ősközség gazdag temetőjének érdekes leírását; hazánk legrégebb lakóiról (3. l.) megtudjuk, hogy

főispáni székre orsz. gyűl. képviselőket Herczeg Ferenczet neveznék ki. Herczeg kijelentette hogy a hír nagyon meglepi semmit sem tud a dologról. Ha a kormány megkínálna a főispánsággal akkor sem fogadná el, mivel nem akar hivatalnok lenni. Azt mondotta erre a hírre: „Ha hivatalnok akartam volna lenni, alólról kezdtem volna, nem pedig a főispánságon. Mi versecziek pedig akármennyire örülnénk is Pálffy főispánunk fényes carrierjének, őszintén megvalljuk, nem szeretnénk, ha tavozna körünk-ből s ha csak rajtunk volna bizony mi még nagyon sok ideig nem ereszténék el városunkból, mert egy olyan erélyes kézre, oly józanul gondolkodó, a város javát kereső főre mint amilyent ő benne bírnak igen nagy szüksége van még Versecz városának.

A verseczi kerékpár egyesület a múlt Vasárnap tartotta meg első nyilvános versenyét a pancsovai országuton, mely alkalommal nagy közönség jelent meg, hogy a fiatal, törekvő egyesület tagjait érdeklődésével bátorítsa és gyamoltsa. A győztesek a következők valának. A kezdők 4000 méteres futásánál: 1-ső Eberhardt A., 2-ik Tangl M., 3-ik Oszwald J. A nők versenyénél I. Henn E., II. Neukomm H., III. Jausz I. k. a. A 10.000 méteres versenyénél: I. Scherter E., II. Scherter T. III. Weifert Ottó. A seniosok versenyénél: I. Oszwald J., Gries J. A lassú menetnél (200 méter) I. Weifert Ottó, II. Tauber M. A vígaszversenyénél: I. Scherter T., II. Tangl M. Az Adlerféle díjat Tranpits C. nyerte el. A verseny után táncmulatság tartatott a Baross szállodában.

Nemzeti színészet. A mióta az annyi sok utánjárásal és küzdéssel megalakított „Délvidéki színészövetezet” f. náll, még sohasem indult meg a színészen oly nehezen, oly sok baj közt, mint éppen ez idén. Peterdy igazgatóra nagyon súlyos terheket rakott a nyári rozsz ziniévad, itt is, ott is támadták a délvidéki lapokban. A közönség bizalma ingadozott, míg végre megjelent a társulat titkára, a szövetkezett városok sziniügyi bizottságai értekezletet tartottak, s a társulat a múlt Vasárnap megkezdte működését. Hogy közönségünk tud adozatot hozni a magyar sziniügyért kitűnt abból, hogy a 2800 kor. biztosított bérlet és segély par nap alatt alá volt írva. A múlt héten azonban nem volt megelégedve sem a közönség sem a társulat. A tagok közül sokan hiányoztak, zenekar nem volt s így csak olyan kényszerdarabokat lehetett előadni. A dolgok azonban most a megváltoztak, a hiányzó tagok megérkeztek, s a jövő héten valószínűleg rendes kerék-

keleten az agathyosek, a Duna és Tisza közében a jazygok, délnyugaton a kelták, ész. ny. on pedig germán törzsek valának. Az agathysek Herodot szerint egy Isten hívők voltak. A római eletről Dáciában (15. l.) az alburnus Major (Vöröspatak) most sz Katalinnak nevezett aknában talált viaszos lapok (tabulae ceratae) adatai szerint olvassuk, hogy 168 előtt Alb. Majorban egy báránnya 1 frt. 45 kr, malacz 2 frt. bor literje 70 kr. A pénz nap egy százalékra kölcsönözték a szegény munkásoknak. Magyarországot a honfoglalás idejében, az egykoruak adataiból merítő újabb kutatások nyomán ismerteti (36. l.); a beköltözők magyarok számát (45. l.) Ibn Daszta 20,000 lovasról szóló adatából 300,000-re becsüli, a harczképes férfiak számát 60,000-re téve. A vitás székelykérdés megoldásaképp olvassuk a 47. lapon: „Honfoglaló őseink előtt az új haza nem volt ismeretlen. Az alföldet fölverték már 862-ben; a keleti részek szegélyein jóval az átköltözés előtt telepszik meg egyik törzsünk: a későbbi székelyek, s talán már megszállottak a két Kuküllő és Maros völgyeit is, mikorra beérkezik a nemzet zome.” Az oláhok (98. l.) az erdélyi szorosokon át települnek hazánkba, mint nomád pasztorok. II. Endre király idejében említettnek legelőször. Kálman király halála (70. l.) 1116. febr. 3-ára van téve. Igen tanulságosak az Árpadházi (1001—1301) korszakra való „Visszatérintés”, (99. l.) vagy „Magyarország a XIV. században” (118. l.) nemkülömben Matyas udvarának jellemzése. (159. l.) A török világ korszakában a megosztott Magyarország területéből (a zsitvatoroki béke idejében 295—892 km²-re számítva) esik Erdélyre 119.320 km², a hódolt-ságra 106.539 km², a királyi Magyarországra csak 70.033 km² jét az itt talált adatok szerint (192. l.) Akkori közállapotainkra világot vet, hogy Budinban (Buda) alig van 80 boltos, akik kezdetleges fakunyhókban árulják értéktelen czikkeiket, mérég drágán. (203. l.) Hazánk népessége a XVI. században alig lehetett több 1.5 millióval. (203. l.) A szatmari békét követő

vágásba zökken a dolog. A bemutató előadáson „Nióbe” került színre. A darab igen jól ment. Különösen Peterdyné aratta mintajátékával pompás alakjával a jól megérdemelt tapsokat. Fűredi sok derűtséget keltett, ámbátor néha túlzott egy kicsit. Az új tagok Szász Anna, Bíró Irén, Barcs Aranka, Radnai, Nádassy sokban hozzájárultak a darab sikeréhez.

Hetfőn. Ő felsége a király névnapja alkalmából díszelőadást hirdettek a nemzeti színű kerettel ellátott szinlapok. Csiki pompás vigjátéka „A nagymama” került színre. Sajnos a közönség nem jelent meg oly nagy számban, mint a melyet ez előadás megérdemelt volna. A bérlo közönség szerfelett zúgolódott, hogy a társulat ily hamar kezdi a bérletszünetes előadásokat. A tapasztaltaktól meggyőződhetik az igazgató, hogy legelső sorban a bérloek érdemlik meg, hogy kívánságaik teljesüljenek, az ő érdeküket kell legelső sorban szem előtt tartani s a bérletszünetekkel ugyancsak nagy ritka esetben lehet élni, majd a szezon vége felé. Az előadással különben meg volt elégedve a közönség, s szívesen szemet hunyt egyes apróbb hibák felett. A főszerepben Havasiné kitűnő alakításával, értelmes előadásával elnyerte azon elismerést, a melyben már a múlt esztendőben is volt része. Nyílt színen is kihívtak és, megtapsolták. Bíró Irén kedves meg jelenésével, temperamentumos játékával szintén meghódította a közönséget. Egyike a társulat legvonzóbb alakjainak, minthogy kellő szorgalma mellett tehetséggel is rendelkezik méltán jósolhatunk neki szép jövőt. Orkényi barót Peterdi igazgató személyesítette kitűnően. Fűredi Fodorokája teljesen megfelelt, ez alkalommal nem csinált felesleges molesztást. Havasi mint minden alkalommal, úgy most is hatáson mutatta be Koszta lelkész Termesi G. nem haladatos szerepeiben szintén jó tagja a társulatnak.

Szerdán. Otthon Sudermann e híres színművét már sokszor láttuk városunkban előadta valamennyi társulat. Holéczy, Daróczi stb. nagy előszeretettel választották Magda szerepét, melyet az alkalommal Szász Anna játszott nagy ilyekezettel. Toalettjei nem voltak oly fényesek, mint az előbb említetteké, a drámai hatást sem hajszolta úgy mint p. u. Daróczi, de mind a mellett megfelelt. Nádassy Dr. Keller kormánytanácsos szerepében ez alkalommal mar jobban tetszett.

Csütörtökön. Válás után. Bérlé 3. szám. A kevés számú közönség igen jó mulatott a darab mőkáin. Peterdyné, Barcs A. Termessi jól feleltek éppen úgy a férfiszereplők

5 év alatt 730 új község alakult az Alföldön is szélein; a telepítések megszorították a népességet.

Hazánk összes lakossága ekkor 2.582.598 lelket tett (nem számítva a régi temesi grófság 30.000-nyi népességét); magyar volt 1.161.208. német 238.471, tót v. ruthén. 454.699, szerbhorváth 108.727, román volt 489.493. (272—273 l.)

E szűk keretben nem terjeszkedhetem ki azon érdekes részletek méltatására, melyek alkotmányos küzdelmeinket és a legújabb atalakulási korszakot tárgyalják: pedig e helyeken tudni ki leginkább nyírné meg tudni egyeztetni szerző független, magyar, hazafias érzelmeit a lojalis tisztelettel, melyet vallásos érülettel is párosít, midőn a gondviselésre, Teremtőre hivatkozik. Szépen jellemzi szabadság harcainak hőseit, valamint nagy államférfiainkat: Széchenyit, Kossuthot és Deák Ferenczet; végül igazi bensőséggel s hódoló tisztelettel emlékezik meg dicsően uralkodó I. Eerecz József apostoli királyunkról.

A mi olvasásának élvezetét még inkább fokozza tiszta, magyaros nyelvezet, melyet szerző itt-ott eredeti, magyar közmondásokkal vagy költőkből vett, tárgyi vonatkozású idézetekkel fűszerez; mint pl. a magyar faj jellemzésére. „se nem szőke, se nem barna, az az igaz magyar fajta.” Vagy a magyar szívósság jellemzésén:

„A magyar szokásához ragaszkodik váltig Semmit se enged abból soha — haláláig.”

A tanuló ifjuság bizonyára lelkesedést, hazaszeretet, törvény- és király iránti tiszteletet fog nyerni e műből, s nemzeti érzelmeik gyarapítására hasznos élvezetet szereznek, kik figyelemmel forgatják lapját.

A díszesen kiállított, 372 oldalra terjedő mű Lampel Róbert kiadásában jelent meg; ára fűzve 1 frt. 80 kr., kötve 2 frt

Isten áldása kísérje szerzőt és művének sikerét;

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az idej honvédelennőrzési szemle városában f. évi október hó 25. és 26. napján a városházánál fog megtartatni.

Felhivatnak ennél fogva a helyben tartozkodó nem tényleges honvédek, a honvéd igazolványi könyvhöz mellékeltektatás 39 pontjában említettek kivételével, miszerint a fent kitűzött napokon mindenkor délelőtt 8 órakor pontosan jelenjenek meg, és magukkal az igazolványi könyvecskét hozzák, mert a meg nem jelenők, vagy elkésve beérkezők az utószemlén kötelesek megjelenni, s ezen felül, a mennyiben elmaradásukat igazolni nem tudják, a katonai szabályok szerint meg is fognak büntettetni.

Az utószemle f. évi november hó 15-én a m. kir. 7. honvéd kiegészítő iroda helyiségében tartatik meg.

Verseczen, 1897. évi szeptember hó 24-én.
Polgármester helyett.

Weifert Károly, főjegyző.

Dr. Hügyes korszakos találmánya Asbest-talpbélés

Nincs bőrkeményítés!
Nincs lábizzadás!
Nincs meghűlés!
Nincs semmiféle lábbaj!

Követeljük az
Asbest-talpbélést
cipészeinktől.

Felnőtteknek 35-36 számig frt. 1.—
Gyermekeknek 20-34 számig frt. —50
csak utánvét mellett.

Dr. Hügyes találmányát szabadalom védi minden országban. — Bővebb felvilágítást készséggel ad

Az „Első magyar asbestáru-gyár”
Budapest, VI., Sziv-utca 18. szám.

Verseczen kizárólag: Zeller Mátyás úrnál kapható.

Védjegy 19. és 20. sz.

Kapható Verseczen: Baumann T., Braichler F. G., Haek Robert, Fuch János, Fucha József és társa, Hofmann testv., Reinfeld S., Obradovics M. Z., Unger J., Weifert Guszt.

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s többoldalulag kitüntetett sósborszesz-készítményem kelendőségénél fogva sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czimjegyeimet módosítom s arra kék nyomtatban saját házam külső alakját veszem fel, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

Általánosan elismert kitűnő házszer, különösen a bedörzsölés kenőgyúró-gyógyomdnál (massage) igen jó hatású. Ajánlható egyszersmind fogtisztító szerül is, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tiszta, szagtalan ízt nyer a szesz elpárolgása után, ugyszintén fejmosásra is, a hajidegek erősítésére, a fejkörpa képződés megakadályozására és annak megszüntetésére.

Egy nagy üveg ára 90, egy kis üveg ára 45 kr.

BRÁZAY KÁLMÁN

Budapesten, IV., Múzeum-körút 23. sz.

Üzletmegnyitási jelentés.

Van szerencsém Versecz és vidéke nagyérdemű közönségének nagybecsű tudomására hozni, hogy **július hó 5-én a Tokin János-féle Ferencz József-téren fekvő házban**

Divat és kézmű cikkek rövid és nórinbergi áru kereskedést

nyitottam meg és legfőbb elvem a T. Cz. közönség igényeit pontosan a legjobb árukkal kielégíteni.

Szabott és jutányos árak.

Teljesen új és jó árukkal üzletemben minél számosabb megrendelést kérve, maradok tisztelettel

Berecz Sándor.

Köbánya, 1897. október 3-án.

T. Cz.

Van szerencsénk tisztelettel jelenteni, hogy helybeli bizományosunk és képviselőnk **Sternberg József** úr f. é. október hó 1-vel ezen tisztől visszalépett s helybeli raktárunkat s produktumaink elárúsítását a nevezett naptól fogva **Adler Vilmos és fia** urak vették át.

Készítményeink ismert minőségűek ezentul is változatlanul fogjuk fentartani s kérjük a t. cz. közönséget, hogy raktárunkat sziveskedjék minél gyakoribb igénybe vétellel megtisztelni.

Mély tisztelettel

Dreher Antal sörfőzdéje
Köbánya.

Versecz, 1897. október 4-én.

T. Cz.

Hivatkozással a fentebbi közleményre bátorkodunk tisztelettel jelenteni, hogy **okt. 1-jével a**

Dreher Antal-féle köbányai sörfőzde raktárát

és a sörfőzde készítményeinek elárúsítását átvettük s minden időben szolgálhatunk világos vagy barna Márcziusi, kiviteli (Export) sörrel hordókban vagy palaczkokban.

Palaczkcsörök kaphatók Lendle özvegyénél (Iskola utca.)

Megrendeléseket elfogadnak ugy irodánkban úri-utca, mint a gőzmalomban, a legpontosabban teljesítjük és házhoz szállítjuk.

Pontos és megbízható szolgálatainkat felajánlva maradtunk mély tisztelettel

Adler Vilmos és fia.

7074 szám. — 1897.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az idei közös hadseregbeli ellenőrzési szemle Versecz városában f. évi október hó 13. 14. 15. napjain a városházban fog megtartatni.

Felhivatik ennél fogva valamennyi helyben tartózkodó nem tényleges katona, a ki az 1897. évben tényleges szolgálatot nem tett, hogy a fent kitűzött napokon mindenkor d. e. 8 órakor pontosan megjelenjenek, és magukkal katonai igazolványukat, hozzák, mivel a meg nem jelenők vagy elkésve beérkezők az utószemlén kötelesek megjelenni, s azon felül a mennyiben elmaradásukat, igazolni nem tudják a katonai fegyelmi szabályok szerint meg is fognak büntettetni.

Az utó szemle f. évi november 13., 14., 15-én a 61. hadkiegészítő ker. parancsnokságnál Temesvárotnál a „Nándor“ laktanya udvarában megtartatik.

Verseczen, 1897. évi szeptember hó 24-én.

Polgármester helyett.

Weifert Károly, főjegyző.

9547 szám. — 1897.

Hirdetmény.

Az 1889. évi VI. t.-cz. 35. §-a értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy az 1877. 1876. és 1875-ik években született az I. II. és III. korosztályokban álló minden hadköteles tartozik folyó évi november havában beiratás végett a katonai ügy osztálynál (városháza I. em. 15. ajtó) akár írásban, akár élőszóval jelentkezni.

A ki ezen jelentkezést, — a nélkül hogy legyőzhetlen akadályok határlattak volna, — elmulasztja, kihágást követ el és 5 frttól 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel fog büntettetni.

Verseczen, 1897. évi október hó 2-án.

Polgármester helyett:

Weifert Károly, főjegyző.

8257. szhoz. — 1897.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint a népfelkeltési időszaki jelentkezés Versecz városában f. évi október hó 16., 17. és 18-án fog megtartatni.

Felhivatnak ennél fogva a katonailag képzett valamennyi népfelkelő kötelezettek, miszerint a fenti napokon és pedig az 1855—1858. években születtek október 16-án, az 1859—1862. években születtek október 17-én, az 1863—1865. években születtek pedig október 18-án, mindenkor reggeli 8 órakor a törvényes következmények terhe alatt a városházban jelenjenek meg.

Verseczen, 1897. évi szeptember hó 24-én.

Polgármester helyett.

Weifert Károly, főjegyző.

Az 1895. évi caira s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve — Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb korodákban kitűnő sikerrel használt külszer:

Reuma szesz

biztos s kiváló gyors hatású a test bármilyen csúszos bántalmait, u. m.: **köszvény, osz, rheuma, ischiás, asztma**, stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb esetknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- fejtájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással **1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.**

Főraktárak Budapesten: **Török József** ur gyógyszerárban király u. 12 és **dr. Egger A.** ur gyógyszerárban Váci-körút 17. — Verseczen: **Küchler Béla** ur gyógyszerárban. — Ugyazintén a főváros összes a vidék csaknem összes gyógyszerárában, valamint a készítő

Widder Gyula

gyógyszerésznél.

S.-A.-Ujhely, 166. szám.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

8560 szám. — 1897.

Pályázat.

Versecz város törvényhatóságánál évi 450 frtot fizetéssel és 120 frt. lakpénzzel javadalmazott egy I. oszt. irtók állás, esetleg évi 400 frt. fizetés és 120 frt. lakpénzzel javadalmazott egy II. oszt. irtóki állás választás utján élethosszigan betöltendő.

Az 1883. évi I. t.-cz. értelmében felszerelt pályázati kérvények bezárólag f. é. október hó 15-ig Palfy Elemér főispán úr Ó Méltóságához benyújtandók.

Verseczen, 1897. évi szeptember hó 29-én.

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester.

Alapított 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-Társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

BUDAPESTEN, VI. ker., Külsőváci-ut 45. sz.

Sürgönyezim: **SZIVATTYUGYÁR BUDAPEST.**

GYART:

mindenféle gőzgépet, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szénmegtakarítás), petroleum- és benzín-motorokat. Keretfűrészeket, körfűrészeket és csertöröket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle szivattyukat gőz-, szij-, és kézi hajtásra valamint villamos üzemre. Artézi kútfelépítményeket vasból. Tűzfecskendőket és vízszállítókat, tűzoltósági felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó és seprőgépeket, hőkéket és uthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, pöczegödör tisztító készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harangokat. Keményöntésű aczélfelületű tűzrostélyokat egyenes és kigyóalakban, valamint polygon rostélyokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszeszberendezéseket, központi fűtéseket.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

I. magyar királyi szabadalmazott

osztály sorsjáték

A magyar kir. osztálysorsjáték
50.000 nyerevényének
jegyzéke.

A legnagyobb nyerevény a játéktér
9. §. szerint

1.000.000 korona.
Egy millió

A nyerevények különleges beosztása
a következők:

Nyerevények	Korona
1 »	600.000
1 »	400.000
1 »	200.000
2 »	100.000
1 »	90.000
1 »	80.000
1 »	70.000
2 »	60.000
1 »	40.000
5 »	30.000
1 »	25.000
7 »	20.000
3 »	15.000
31 »	10.000
67 »	5.000
3 »	3.000
432 »	2.000
763 »	1.000
1238 »	500
90 »	300
31700 »	200
3900 »	170
4900 »	130
50 »	100
3900 »	80
2900 »	40

50000 nyerevény 13.160.000 kor.
összegeben, mely 6 osztályban sorsol-
tatik ki.

Az 1897. év február hó 27-iki törvény szerint a kis lutri megszűnik és ezen osztálysorsjáték által pótolatik. Németországban ezen nemű sorsjátékok már 100 év óta fennállanak és az illető sorsjegyek eladat-
tak. Nálunk Magyarországon is emelkedik iránta az ér-
deklődés, mert a sorsjegyek legnagyobb része biztos
kezekben van. Nemsokára ilyenek csak ráfizetéssel lesz-
nek kaphatók. Azért ajánljuk, hogy a vétellel ne kés-
sünk.

A magyar osztálysorsjáték áll:

100.000 és **50.000**
eredeti sors- és pénznyere-
jegyből ményből.

A nyerevési esélyek oly előnyösek, hogy az eddigi kis lutri, vagy egy igérvény vétele ezzel nem is hasonlítható össze. Ily előnyös esélyekkel szemben mindenki nyujtsa kezét a szerencsének viszonyaihoz képest.

Az összes 50.000 nyerevény a mellette álló nyerevény jegyzékből látható; ezen nyerevények 6 részben lesznek kisorsolva és a nyerő sorsjegyek készpénzben kifizetettek.

A sorsjegyek ára az első húzáshoz:

6 frt. egy egész eredeti sorsjegy
3 " egy fél " "
1.50 " egy negyed " "
0.75 " egy nyolczad " "

A húzások a fővárosi vígadó épületében nyilvánosan történnék a m. kir. kormány felügyelete alatt és egy kir. közigazgató előtt. A húzásnál mindenki jelen lehet.

Mi üzlethelyiségünkben elárusítjuk vagy utánvétellel, vagy az összeg postautalványnyal beküldése ellenében ajánlott levélben elküldjük az eredeti sorsjegyeket. Minden egyes vevő nevét azonnal feljegyezzük és vevőink minden egyes húzás után megkapják a kimerítő sorsolási jegyzéket.

Rendelvényeket f. é. október hó 23-ig fogadunk el.

Török A. és Társa

a magy. királyi szabad osztály-sorsjáték főelárusítói,

Budapest, Váci-körút 4. P. szám.

Melléklet a „Délvidék“ október hó 10-én megjelent 41-ik számához.

mint Radnai igen használható sok oldalú tagja a társulatnak.

Tegnap Szombaton estére a „Vigéczek“ et hirdették, ma Vasárnap a „Holtomiglon“, holnap a „Czigánybaró“ kerülnek színre. Őszintén kívánjuk, hogy az ezután következő hetekben jobb idők járjanak a most már teljes szintársulatra.

Dsida Lajos esetéről az „Alduna“ a következőket írja: Hétfőn, f. hó 4-én nagy megdöbbenést keltette városunkban, az a hír, hogy Dsida Lajos városi főjegyzőnek, midőn a reggeli órákban a szerb temető tájékán levő szőlőjébe akart menni, az uton egy kóbor allítólag veszett juhász kutya neki ugrott és megmarta. Sebét orvosilag kiégették és bekötötték, még a délelőtti folyamán Budapestre utazott a Högyes-fele Pasteur intézetbe. A köztisztletben álló főjegyző és családja iránt városszerte a legőszintébb részvét nyilvánult. — A kutyát a rendőrség azonnal üzböbe vette és sikerült is a gyanus állatot leütni. Örömmel jelenthetjük, hogy az obdukálás a kutya egészséges voltát bizonyította, miután a veszettség semmi tünetét sem találták benne. Biztosra vehető tehát, hogy Dsida főjegyzőnek az idegrázó ijedelmen kívül más baja nem lesz ezen kellemetlen kalandjából.

Alapkövetél. Lélekemelő ünnepségnek volt színhelye e hó 3-án Nagy-Szredistye. A község rom. kath. híveinek régi ohajtása teljesült midőn épülőfélben levő templomuknak alapkövetélét megünnepelhették. Már korán reggel nagy sereg, idegen és helybeli, vallás és nemzetiség különböző népség lepte el az épülőfélben levő templom környékét; a t.-kutasi hitsorsosok processióval jöttek át Isten nagyobb dicsőségére. Taracklovások és udvarigóságok jelezték a bandérium kíséretében jövő Lászlóffy László verseczi apat-esperes-plébánosnak a csanádi püspök meghatalmazottjának és helyettesítőjének megérkezését; ki teljes egyházi díszben 9 órakor a közs. iskolatermében Kadlec Ferencz nagyszámi, Jaeger Aurél temes-kutasi plébános és Untereiner József verseczi lelkész segédletével csendes misét mondott, honnan az épülő templomba ment, hol az alapköbe teendő magyar, latin, német, szerb és cseh nyelven írott okmányok olvastattak föl és irattak alá a különféle hatóságok képviselői és magánosok által. Az alapkö helyére tétetven az apát a szokásos három kalapács-ütést megtette, mit utána többen követték. A latin szertartás bevégeztével az apát hatóság beszédet mondott mely után Jaeger Aurél plébános olvasta fel a politikai és egyházközség monographiáját. Az iskolateremben „Te Deum“-mal ért véget az egyházi ünnepély, mely után Schelke vendéglőjében 50 terítékű bankett tartatott. Felköszöntőkben nem volt hiány. Dicsőség legyen mindezekért Istennek, ki híveinket, ily nagy örömben részesíteni kegyeskedett; hálás köszönet az apát urnak és a többi vendégeknek kik szíves megjelenésükkel az ünnepély fényét emelték; továbbá nagys. Kassel Zsigmond nagy-szredistyei nagybirtokos urnak Bécsből sürgönyileg küldött 100 ft. adományaért, Adamovics Váza gazdatiszt 10 ft. Jovanovics Jovanovits Janos jegyző Dr. Zappe Ede orvos, Szenttamás Miklós kir. aljárásbíró, Deschler József gépész, 5-5 ft., Kunerth kereskedő, Török József gyógyszerész, Mihajlovics Pál gör. kel. lelkész uraknak 3-3 ft. Besser László tanító 2 ft. 20 kr. Kellner Miklós vasut áll. előjáró, ifj. Bubenicsk Tamás gazdatiszt, Kopper Mihály, Bózsins Szvetozár és Tallian Miklós segédjegyző, Schlosser János, Radosevics Anna és Graf Fáni úrnőknek 2-2 ft., Kadlec Ferencz plébános urnak 1 ft. 20 kr. Stefánovics Száva és Wirth József 1-1 ft. az új templomban beszerzendő orgonára kéres nélkül adományozott tekintélyes összegekért. Köszönet még a nagy-szredistyei azon nagyszámu adakozó rom. kath. híveknek, kik az orgona alapra és megtartott bankettre adakozni szívesek voltak. Ezeknek nevei egy legközelebb megtartandó nyílt közgyűlésen olvastatnak fel és jegyzőkönyvileg megörökíttetnek, László Elek, építő bizottsági jegyző.

A délmagyarországi tanítóegylet verseczi főkegyesülete őszi közgyűlést f. hó 20-án délelőtti 10 órakor tartja meg a községi főnépiskola helyiségében.

Rövid hírek. Bodó Lajos főkapitány a mult Kedden ismét elfoglalta hivatalát. — Felfüggesztetett adóhivatali irnok. Weifert Károly főjegyző, mint polgármester helyettes Vlaisits Péter városi adóhivatalnok irnokot, állásától felfüggesztette — Öngyilkosság. Schuh Janos szőlőcsoz Zoffman L. birtokán a prëshazban a mult Kedden felakasztotta magát. A szerencsétlen ember rabiatu természetű volt, teljes életében

nagyon szerette az itált, tettét is ily beszámíthatlan állapotban követte el.

Száznyolc éves asszony. Városunkban egy Deixner Regina névű asszony él, a ki 1789-ben született, tehát száznyolcz esztendő. A férjét már évekkel ezelőtt agyonlőtték. Az öreg asszony még egészen erősnek érzi magát, kitünően hall és papaszem nélkül is nyolcz méternyire lát. Van egy lánya, a ki 76 éves, veje 99, na pedig 76 éves. Van azonkívül 76 unokája, 16 szép unokája, 12 dédunokája és 2 ükunokája.

Jegyzők figyelmébe. Hat réal osztályt jó sikerrel végzett, és gazdasági iskolát is látogatott, szolid maga viseletű, 21 éves fiatal ember, le akarván tenni a jegyzői vizsgát, ajánlkozik. Két évre jegyző gyakornokul. Feltételei a legszerényebbek. Bővebb felvilágosításokkal e lapok szerkesztősége szolgál.

Megölte a feleségét. Lukin Tósa nagy sredistyei lakos 23 esztendő csinos felesége kikapós menyecske vala. E miatt sok pertatvar történt a házastársak közt, elannyira, hogy az asszony el is hagyta már egy párszor az urat. F. hó 3-án ebéd után ismét kitört a háború a házastársak közt, s a vége az lett, hogy a férj Kést ragadott és több mint 10 zsúrással megölte a feleségét. Tettének elkövetése után — két kenyeret a tarisnyájába téven — besietett a verseczi csendőrsre s feljelentette magát. „Azért hoztam kenyeret is magammal — mondá — mert tudom, hogy nem egy hamar fogok szabadúlni. A gyilkos férj nem igen bánja tétét. „Megbűntettem a hűtelen feleségem“ azt haugoztatja.

Második gimnázium Temesvárott. A temesvári állami főgimnáziumot ő felsége nevenapján nagy ünnepségek között avatták föl. A megnyitónapján a közönség lelkes ovációkban részesi. tette Molnar Viktor főispánt és Telbisz polgármestert, kik e régen vajudó ügyet megoldoták. Az ünnepély a belvárosi községi elemi iskola volt dísztermében folyt le, mely most az állami gimnázium egyik tanterméül szolgál. Előbb Telbisz polgármester mondott nagy beszédet, melyben előadta a magyar kormányának a főgimnázium körül való érdemét. Miután az intézet növendékei elénekelték a Hymnust, Schönviczky igazgató mondott lelkes beszédet melyben a gimnázium történetét adta elő.

Az egészség ápolása legfőbb kötelessége minden gondolkodó embernek; arra kell irányítani minden család gondozójának figyeimét, hogy mindig készletben tartassanak oly házi szerek, melyek ugy az egészség ápolására, mint a bajok megszüntetésére alkalmasak. Ilyen Brazay Kálmán sósborszesze, mely kitünő hatásúnak van általában elismerve fejfajás, migraine, szem-, ful- és fogfajás, nátha, hurut, szaggatás, csúsz, köszvény, s minden meghülés és fagyás ellen. Ezen, orvosi tekintélyek és a társadalom kiváló személyiségei által legjobb hatásúnak nyilvánított hazi szernek nem volna szabad egy házból sem hiányoznia, hogy a keletkező bajoknál mindig kéznél legyen. — Mint minden jó szer, Brazay Kálmán sósborszesze is sok utánzásra talált, de azok nem oly jók, mint a Brazay Kálmáné; aki tehát az utánzatoktól óvakodni akar, figyelje meg a Brazay üvegein levő czimkét, melynek lenyomata a lapunkban közölt hirdetésben, 19. és 20. számú védjeggyel van ellátva.

Közgazdaság.

„The Gresham“ életbiztosító-társaság Londonban. E társulat 48. évi jelentése, mely az 1896. évi december 31-én befejezett üzletéről szól és a részvényesek 1897. évi április 27-én tartott rendes közgyűlése elé terjesztetett, rendelkezésünkre állván, következő főpontjait közöljük: Az 1896. évben 8654 kötvény 80 577. 950 korona tőkeösszege lett kiállítva. A díjbevételek, levonva a vízbiztosításért fizetett összeget, korona 22,823 521,56 fillérre ruhtak, mely összegben a korona 3,444 222.19 fillért tevő első évi díjak bennfoglaltatnak. A kamatszámle mérlege a lefolyt üzleti évben korona 4,560,665 21 fillért tett ki és a társaság jövedelmét a díjbevételekkel együtt korona 27,384.186,77 fillérre emelte. A társaság az elmúlt évben korona 10,164.913.02 fillért utalványozott oly követelések alapján, melyek életbiztosítási kötvényekből eredtek. Lejárt kihazásitási és vegyes biztosításokra korona 2,522 808.96 fillért, viszszavazásrlásokra 1,349.912 19 fillért fizetett ki a társaság az elmúlt évben. A biztosítási és járadékalapok a lefolyt üzleti évben korona 10,249.031.59 fillérrel gyarapodtak. Az aktívák főösszege 1896. december 31-én korona 157,805 340.21 fillérre ruhtak Tőkebefektetések: korona 490,778.86 fillér angol és írországi állami papirokban, korona 389.524.90 fillér indiai és

gyarmati kormányok értékeiben, korona 29,169.911.15 fillér idegen államok értékpapirjaiban, korona 7,810.090.21 fillér vasuti részvények, elsöbbségek és garantáltak, korona 60,471.658.13 fillér vasuti és egyéb kölcsönkötvényekben, korona 17,411,131.36 fillér a társaság ingatlanai-ban (ezek között vannak a társaság budapesti és bécsi házai), korona 8,378.138.12 fillér jelzálogokban és korona 33,738.107.48 fillér különböző értékekben. A társaság újabbán a jelzálogkölcsön biztosítást is felvette működése körébe.

Szerkesztői levelezés.

S. A. Fehértéplom Köszönettel vettük! Adjuk! Másorra is kérjük becses közreműködését. Igen örülnénk ha átrándulna a szomszédba. Üdvözlét.

X. Y. Az az egy bizonyos, hogy a nyilvános ország utat nem szabad elzárni. Az egyesület azonban a temesvári államépítészeti hivataltól engedélyt nyert 3 órára elzárhatni az országutat, annyival is inkább, mivel valami mezei dűlő-uton a közlekedést fel lehetett tartani.

M—a Nagyvárad. Várva várunk egy kis tudósítást.
L—i Nagy Róze. Gratulálunk a fenyves ünnepléshez.

Nyiltér.

Foulard-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai, s. a. t. a legújabb mintázattal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg selyemet** 45 krtól 14 frt. 65 kr. méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott damasztot s. a. t.) mint egy 240 különböző minőségben 2000 szín és mintázattal s. a. t.) a megrendelt árakat **postabér és vámmentesen a hához szállítva mintákat postafordultával küldenek Henneberg G. (cs. és k. udvariszállító) selyemgyára Zürichben.** Svájcba czimzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven kros megrendelések pontosan elintéztetnek.

Verseczi takaré- és előleg-egyesület mint szövetség.

T. Cz.

Az alakítandó verseczi takaré- és előleg-egyesület aláírói tisztelettel t. cz. felkérnek, hogy az egyes részvényekre eső 30 kr. beíratási díjat az egylet ideiglenes pénztárnokánál, Hammerschmidt Károly úrnál a délelőtti órákban folyó hó végéig befizetni sziveskedjenek, hogy az alakuló közgyűlést november elején meglehessen tartatni, a midőn is csak azok fognak szavazati joggal birni, kik ezen kötelezettségüknek megfeleltek.

Versecz, 1897. okt. 10-én.

Az alapító bizottság nevében:

Veronits József, **Rittinger Ede,**
jegyző. elnök.

4547. szám. — 1897.

Árverési hirdetmény.

Az alólírott m. kir. erdőigazgatóság írásbeli versenytárgyalás után eladás alá bocsájta a Krassó-Szörény megyében fekvő és a szudriasi m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó bozsúri farktarban lévő mintegy 14.000 ürm³ tölgy dorongtat.

Kikiáltási ár gyanánt ürkobméterenként 1 (egy) forint van megállapítva.

A kikiáltási ár 10%-ának megfelelő bánatpénzzel és 50 kr. bélyeggel ellatott ajánlatok zart koritékjara „Ajánott a bozsúri raktárban lévő dorongfára“ felirással látandók el és 1897. évi október hó 15-ikének délelőtti 11¹/₂ órajáig az alólírott m. kir. erdőigazgatóságnál nyúj-tandók be.

A írásbeli ajánlatban a felajánlott egységár számjegyekkel és szóval is világosan kiírandó, egyúttal kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri s azokat feltétlenül elfogadja.

Az árverési és szerződési feltételek az alólírott erdőigazgatóságnál és a szudriasi m. kir. erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Utoajánlatok tekintetbe vétetni nem fognak.
Lugos, 1897. évi október hó 1-én

m. kir. erdőigazgatóság.

Árverési hirdetés és árverési feltételek

6. A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatai teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból elrendelhető. Az áruházási költségek vevőt terhelik.

7. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tevé, a megvett ingatlan, az érdekelt felek bármelyikének kérésére az 1881. LX. t. cz. 185 §-a értelmében vevő veszélyére és költségére bánatpénznek elvételére mellett újabb árverés alá bocsátandó, és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsáron alól is eladandó fog. A vevő azon esetben, ha az ingatlan a korábbi vételárnál olcsóbban eladandó, a régebbi és újabb vételár közti különbözetet megtéríteni tartozik, ellenben a vételári többlet őt nem illetend.

Verseczen, 1897. évi július hó 7-ik napján.
A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.
Paulovits, kir. jbró.

9778. sz. — 1897.

Hirdetmény.

Az 1886. évi XXI. t. cz. 17. §-a értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy az 1898. évi városi házi-, kórházi-, nyugdíj-alap, szegény-alap és árva-ház-alap pénztár költségvetései a vonatkozó bizottsági és tanácsi indítvánnyal együtt f. évi október hó 10-től kezdve f. évi október hó 24-éig bezárólag közbetkintés végett a városi számvevőszéknél közszemlére kitétetnek, jogában állván minden adózónak azokat a hivatalos órák alatt betekinteni és a vonatkozó észrevételeit f. évi október hó 10-étől kezdve f. évi október hó 19-éig bezárólag a városi tanácsnál írásban beadni.

Kelt Verseczen, 1897. évi október hó 8-án.
Polgármester helyett:
Welfert Károly, főjegyző.

8408. szám. — 1897. tkvi.

Árverési hirdetés.

A verseczi kir. jbróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Schnabel Gyula javára 133 frt. 33 kr. tőke, ennek 1897. évi június hó 2-től számított 8% kamata 24 frt. 65 kr. eddigi, ezuttal 18 frt. 50 krban megállapított

költség követelés, valamint esatlakozást nyert Farka Koszta Alexandreszku Juon, Grünwald Gyula, Luceaferul takarék és hitelintézet, Nedics József, Bruszt Dávid, Schulez Leonhárd, Pinkász Zsigmond és testvére czég és Weisz Jozsef javára ezek követeléseinek behajtása végett Farka Milos és Zsura Petra adósok ellen Schutta Petra varadiai lakos kérelmére Borács Péter varadiai lakos késedelmes vevő kára és veszélyére a vesszárverést az 1881 évi LX. t. cz. 185. §-a értelmében elrendelte s a jelen kérvénnyel felmerült költségeket 10 frtban megállapította.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő s a Varadia község 225. sz. tjkvben írt 13884 37 hr. sz. ingatlan 14 frt. — és a 6406 hr. sz. a. ingatlan 33 frt kikültási árban Schnabel Gyula, Pinkász Zsigmond és testvérei czég, Luceaferul takarék és hitelintézet Nedics József és Weisz József érdekében; azután a varadiai 2168 sz. tjkvben Farka Mária tulajdonul írt (501—502) hr. sz. beletelek és a 302 számú ház az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-ának alkalmazásával egészben 417 frt.; ugyanazon tjkvben ugyanazok tulajdonul írt 1885 hr. sz. ingatlan az idézett törv. § alapján egészben 39 frt. — ugyanazok tulajdonul írt 2168 hr. sz. ingatlan ugyancsak az id. törv. § alapján egészben 46 frt. — ugyanazok tulajdonul írt 6391 hr. sz. ingatlan az id. törv. § alapján 59 frt., továbbá az ugyanott Farka Milos és Petra tulajdonaként írt 7954 hr. sz. ingatlan fele 154 frt., — és a (9487—9489) hr. sz. ingatlanok szintén a most nevezettek tulajdonul képező 1/2-ed része 207 frt. 50 krban megállapított kikültási árban az összes megnevezett hitelezők érdekében 1897. évi november hó 3-ik napján délelőtti 10 órakor Varadián a községi előjárásági irodában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni, u. m.:

1. Ha a megállapított kikültási áron felüli igéret senki sem tenne, az árverésre kitűzött ingatlan a kikültási áron alól is eladandó fog.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 1 frt. 40 krt. 3 frt. 30 krt. 41 frt. 70 krt. 3 frt. 90 krt. 4 frt. 60 krt. 5 frt. 90 krt. 15 frt. 40 kr. és 20 frt. 75 krt. készpénzben, vagy az 1881. évi 60. törvény-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. nov. 1-én 3333. sz. ... kelt I. M. R. 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. jbróság telekkönyvi irodájában és a község előjáráságánál megtekinthetők.

Verseczen, 1897. évi szeptember hó 26-ik napján.
A kir. jbróság, mint tkvi hatóságnál.

Paulovics, kir. jbró.

Kirchner J. E. özvegyének

Verseczen saját házában

41 év óta fennálló, gőzerővel működő s a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt

könyvnyomdája

ajánlja magát mindennemű nyomtatványok úgy mint:

- ujságok, különféle művek, röpiratok,
- árjegyzékek, számlák, étlapok, látogatójegyek,
- eljegyzési kártyák, címlapok, bál meghívók,
- gyászelentések, valamint czimkéek, árújegyek,
- arany, bronz vagy szini előállítására

Elvállal továbbá körözvények, gyászelentések, tabellák készítését minden hazai nyelven, s a legjutányosabb árak mellett.

A felvételi iroda, és könyvkereskedés mely az Andrassy-sétány és az iskola-útcza sarkán lévő Kádits-féle házbán van elhelyezve, elvállal mindennemű megrendelést az összes bel- és külföldi hírlapokra, regényekre, divatlapokra és minden e szakba vágó dolgokra.

Ugyanott kaphatók minden fajta irodai szerek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árakon.

A XXXVIII. évfolyammal bíró első verseczi német lap, a „Werschetter Gebirgsbote“ és „Délvidék“ szerkesztősége és kiadóhivatala számára a hirdetések, felszólamlások és levelek a felvételi irodában is elfogadtatnak.

Mindennemű nyomtatványok a jegyzői irodák részére.